11774 - YÜZÜ ÖRTMENİN HÜKMÜNE DÂİR DETAYLI DELİLLER

Soru

Ben, müslüman kadının yüzünü örtmesini emreden Kur'an âyetlerini bilmek istiyorum. Ben, yüzün örtülmesi farz mıdır? Yoksa farz olmayıp sadece daha mı fazîletlidir? Bunu öğrenmek isteyen müslüman bacılara bu âyetleri sunmak istiyorum.

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Ey müslüman!

Bilmen gerekir ki kadının yabancı erkeklere karşı hicaba bürünmesi ve yüzünü örtmesi, farzdır. Bunun farz olduğuna Rabbinin kitabı, Peygamberin Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in sünneti, insanlar tarafından itibar edilen şeyler ve birçok kıyas delil teşkil etmektedir.

Birincisi: Kur'an'ın delilleri

Birinci delil:

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَى جُيُوبِهِنَّ وَلا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلا لِبُعُولَتِهِنَّ أَوْ آبَائِهِنَّ أَوْ آبَاءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ أَبْنَائِهِنَّ أَوْ أَبْنَاءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي أَخَوَاتِهِنَّ أَوْ نِسَائِهِنَّ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ أَوْ التَّابِعِينَ غَيْرِ أُوْلِي الإِرْبَةِ مِنْ الرِّجَالِ أَوْ الطِّفْلِ الَّذِينَ لَمْ يَظْهَرُوا عَلَى عَوْرَاتِ النِّسَاءِ وَلا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ مِنْ زِينَتِهِنَّ وَتُوبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَا الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

سورة النور الآية: ٣١

"(Ey Peygamber!) Mü'min kadınlara söyle: Gözlerini (harama bakmaktan) esirgesinler ve ırzlarını (Allah'ın haram kıldığı şeylerden) korusunlar.Görünen kısmı müstesnâ olmak üzere, zînetlerini

(yabancı erkeklere) göstermesinler. Başörtülerini, (başlarından) göğüslerinin üzerine (kadar) örtsünler. Kocaları, babaları, kocalarının babaları, kendi oğulları, kocalarının oğulları,erkek kardeşleri, erkek kardeşlerinin oğulları, kız kardeşlerinin oğulları, kendi (mü'min) kadınları, ellerinin altında bulunanlar (köleleri), erkeklerden âilenin kadınına şehvet duymayan (başkalarının yardımına muhtaç olan saf kimseler gibi) tâbi kimseler veya henüz kadınların kadınlık hallerinin farkında olmayan (henüz şehvet duymayan) çocuklardan başkasına (gizli) zînetlerini göstermesinler. (Yolda yürürken) gizlemekte oldukları zînetleri anlaşılsın diye ayaklarını yere vurmasınlar. Ey mü'minler! (Size emretmiş olduğu bu güzel sıfatlara ve övülen hasletlere) toptan Allah'a (itaat etmek sûretiyle) dönün (ve câhiliye toplumunun üzerinde bulunduğu kötü ahlâk ve sıfatları terkedin) ki (dünya ve âhirette) kurtuluşa eresiniz." (Nur Sûresi: 31).

Bu âyet-i kerime, kadınların yabancı erkeklere karşı örtünmesinin farz olduğuna şu yönlerden delâlet etmektedir:

1. Şüphesiz Allah Teâlâ, mü'min kadınlara ırzlarını (edep yerlerini) korumalarını emretmiştir. Irzın korunmasını emretmek, aynı zamanda ona vesile olan hicabı da emretmektir. Çünkü yüzü açmak, ırzın gitmesine neden olabilir. Hiçbir akıl sahibi yüzü örtmenin, ırzın korunma yollarından birisi olduğu konusunda şüphe etmez. Çünkü yüzü açmak, kadının yüzüne bakmaya, kadının güzelliğini düşünmeye ve bu bakışla ondan zevk almaya götürür. Dolayısıyla bu durum, önce kadınla buluşmaya, ardından da onunla zinâ etmeye götürür.

Nitekim Rasûlullah -sallallau aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmuştur:

اَلْعَيْنَانِ تَزْنِيَانِ وَزِنَاهُمَا النَّظَرُ، وَالشَّفَتَانِ تَزْنِيَانِ وَزِنَاهُمَا التَّقْبِيلُ، وَالْيَدَانِ تَزْنِيَانِ وَزِنَاهُمَا اللَّمْسُ، وَالرِّجْلَانِ تَزْنِيَانِ وَزِنَاهُمَا الْـمَشْيُ، وَالْفَرْجُ يُصَدِّقُ ذَلِكَ أَوْ يُكَذِّبُهُ [متفق عليه].

"Gözler zinâ eder, onların zinâsı bakmaktır. Dudaklar zinâ eder, onların zinâsı öpmektir. Eller zinâ eder, onların zinâsı dokunmaktır. Ayaklar zinâ eder, onların zinâsı (o işe) yürümektir. Ferc (uzuv) da bunu ya doğrular (tasdik eder), ya da yalanlar." (Buhârî; hadis no: 6612. Müslüm; hadis no: 2657).

Bu sebeple yüzü örtmek, ırzı korumanın yollarından birisi olduğu için böyle yapmak emredilmiştir.

Çünkü sebeplerin maksatlara göre hükümleri vardır.

2. Allah Teâlâ'nın:

وليضربن بخمرهن على جيوبهن

سورة النور من الآية: ٣١

"... Başörtülerini, (başlarından) göğüslerinin üzerine (kadar) örtsünler. "

Sözünde kadının başörtüsü ile yakasını örtmekle emrolunduğuna göre, yüzünü de örtmekle emrolunmasını gerektirir.Bu ya başörtüsünün bir gereğidir ya da bu hüküm kıyasla çıkarılır. Çünkü boynu ve göğsü örtmek farz olduğuna göre, yüzü örtmenin farz olması daha önce gelir (daha evlâdır). Çünkü yüz, güzellik ve fitnenin odak noktasıdır.

3. Allah Teâlâ mutlak olarak zîneti (süsü) göstermeyi yasaklamış, ancak görünen kısmı bundan ayrı tutmuştur.Görünen kısım ise, elbisenin dışı gibi görünmesi kaçınılmaz olan şeydir. Bundan dolayıdır ki Allah Teâlâ:

إلا ماظهر منها

[سورة النور من الآية: ٣١]

"... Görünen kısmı müstesnâ olmak üzere, ..."

Buyurmuş, ama: "... Gösterdikleri kısmı müstesnâ olmak üzere,..." dememiştir.

Nitekim seleften Abdullah b. Mes'ud, Hasan Basrî, İbn-i Sîrîn ve başkası âyetin bu kısmını şöyle tefsir etmişlerdir:

إلا ماظهر منها

سورة النور من الآية: ٣١

"... Ridâ ve elbise ile elbisenin alt taraflarının görünen kısmı müstesnâ olmak üzere,..."

Sonra Allah Teâlâ, ayrı tuttuğu kimselerin dışındakilere zîneti göstermeyi tekrar yasaklamıştır. Bu da, ikinci zînetin, birinci zînet olmadığına delâlet etmiştir. Dolayısıyla birinci zînet, herkese görünen dış zînettir ve onu gzilemek mümkün değildir. İkinci zînet ise, gzili zînettir ki, yüz bundandır. Şayet bu zînet herkese câiz olsaydı, birinci zînette genellemesinde, ikinci zînette de ayrı tutmasında (istisna kılmasında) faydalı bir bilgi olmazdı.

4. Allah Teâlâ, gizli zîneti erkeklerden âilenin kadınına şehvet duymayan tâbi olan kimselere izin vermiştir ki onlar, şehvet duyguları olmayan hizmetçiler, büluğ çağına ermemiş, şehvet duymayan ve henüz kadınların kadınlık hallerinin farkında olmayan küçük çocuktur. Bu da iki şeye delâlet etmiştir:

a). Zînetin bu iki sınıfın dışındaki yabancı erkeklerden birisine gösterilmesi helâl olmaz.

b).Bu hükmün sebebi ve odak noktası, kadının fitneye düşmesinden, kalbin ona tutulması ve ona âşık olunmasından endişe edildiği içindir.Kadının yüzünün, her türlü güzelliğin biraraya geldiği (toplandığı) ve fitnenin yeri olduğunda hiç şüphe yoktur. Kadınların kadınlık hallerinin farkında olan erkeğin kadına tutulmaması ve ona âşık olmaması için yüzün örtülmesi farzdır.

5. Allah Teâlâ'nın:

ولا يضربن بأرجلهن ليُعلم ما يُخفين من زينتهن

سورة النور الآية: ٣١

"... (Yolda yürürken) gizlemekte oldukları zînetleri anlaşılsın diye ayaklarını yere vurmasınlar. "

Yani kadın, süs olarak ayağa takılan halhal gibi, gizlemekte olduğu zîneti anlaşılsın diye yere vurmasın. Kadın, erkeği fitneye sevketmesinden endişe edildiği için ayaklarını yere vurarak halhalının sesini işittirmekten yasaklanmış ise, yüzünü açmaktan nasıl yasaklanmasın?

Erkeğin, bir kadının ayağındaki halhalı işitmesi, ayağında olanın ve güzelliğinin ne olduğunu bilmememesi mi daha büyük fitnedir? Yoksa o kadınının, genç bir kız mı yoksa yaşlı bir kadın mı olduğunu bilmemesi mi daha büyük fitnedir?

O kadının çirkin mi yoksa güzel mi olduğunu bilmemesi mi daha büyük fitnedir? Yoksa fitneyi celbeden ve bakmaya çağıran genç ve parlak olan bir güzel yüze mi bakmak daha büyük fitnedir.

Şüphesiz kadına şehvet duyan ve ona karşı şehvet duygusu besleyen her insan, bu iki fitneden hangisinin örtünmesi ve gizlenmesinin daha yerinde olduğunu mutlaka bilir.

Kur'an-ı Kerim'den ikinci delil:

Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

وَالْقَوَاعِدُ مِنْ النِّسَاءِ اللاتِي لا يَرْجُونَ نِكَاحًا فَلَيْسَ عَلَيْهِنَّ جُنَاحٌ أَنْ يَضَعْنَ ثِيَابَهُنَّ غَيْرَ مُتَبَرِّجَاتٍ بِزِينَةٍ وَأَنْ يَسْتَعْفِفْنَ خَيْرٌ لَهُنَّ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

[سورة النور الآية: ٦٠]

"Bir nikah (evlenme) ümidi beslemeyen, çocuktan kesilmiş yaşlı kadınların, zînetleri (yabancı erkeklere) teşhir etmeksizin bazı (dış) elbiselerini çıkarmalarında bir günah yoktur.İffetli davranmaları (bu elbiseleri çıkarmamaları), kendileri için daha hayırlıdır. Allah, (söylediklerinizi) hakkıyla işiten ve (niyetlerinizi ve amellerinizi) hakkıyla bilendir." (Nur Sûresi: 60).

Bu âyetin delil olmasının yönü şöyledir:

Şüphesiz Allah Teâlâ, evlenme ümidi beslemeyen ve yaşlı olmalarından dolayı erkeklerin kendileriyle evlenmek istemedikleri yaşlı kadınlardan, -açılıp-saçılmamak ve zînetlerini göstermemek kaydıyla- dış elbiselerini çıkarmalarında bir günah olmadığını belirtmiştir. Bu yaşlı kadınların dış elbiselerini çıkarmalarının câiz olması hükmü, evlenme ümidi besleyen genç kız ve kadınların, hükümde onlardan ayrı olduklarına delâlet eder. Şayet kadının dış elbiseyi çıkarması ve fistana benzer uzunca bir gömlek giymesi, her iki taraf için câiz olsaydı, yaşlı kadınların özel olarak zikredilmesinin bir faydası olmazdı.

Allah Teâlâ'nın:

غير متبرجات بزينة

[سورة النور الآية: ٦٠]

"... zînetleri (yabancı erkeklere) teşhir etmeksizin... "

Sözü, evlenme ümidi besleyen genç kız ve kadının hicaba bürünmesinin farz olduğuna delildir. Çünkü genç kız veya kadın için genel olan durum, yüzünü gösterdiği zaman zînetini göstermek ve güzelliğini ortaya çıkarmakla, erkeklerin kendisine bakmaları ve kendisini övmelerini istemesidir. Bunun dışında bir kadın ise, ender bulunur. Ender olan şeyin de hükmü zaten yoktur.

Kur'an-ı Kerim'den üçüncü delil:

Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

يَاأَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِأَزْوَاجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ ذَلِكَ أَدْنَى أَنْ يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذَيْنَ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا

[سورة الأحزاب الآية: ٥٩]

"Ey Peygamber! Hanımlarına, kızlarına ve müminlerin kadınlarına (bir ihtiyaç için dışarı çıktıkları zaman) dış elbiselerini üzerlerine salıvermelerini söyle. Böyle yapmaları onların iffetli tanınmaları ve (kendilerine sarkıntılık edilerek) incitilmemeleri için en uygun olan davranış budur.Allah, çok bağışlayandır, çok merhamet sahibidir." (Ahzâb Sûresi: 59)

Abdullah b. Abbas -Allah ondan râzı olsun- şöyle demiştir:

"Allah Teâlâ,mü'minlerin kadınlarına,bir ihtiyaç için dışarı çıktıkları zaman başlarından aşağıya kadar cilbablarıyla yüzlerini örtmelerini ve sadece bir gözü göstermelerini onlara emretmiştir."

Sahâbînin (Abdullah b. Abbas'ın -Allah ondan râzı olsun-) tefsiri huccettir. Hatta bazı âlimler şöyle demişlerdir:

"Sahâbînin tefsiri, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'e nisbet edilmiş merfu' hükmündedir."

Abdullah b. Abbas'ın -Allah ondan râzı olsun-:"... sadece bir gözü göstermelerini..." sözü, buna izin

verilmesinin sebebi ise, yola bakma zarureti ve ihtiyacından dolayıdır. Eğer buna gerek yok ise, o bir gözünü bile olsa göstermesi gerekmez.

Âyette geçen cilbab; abaye konumunda olan ridâdır.

Kur'an-ı Kerim'den dördüncü delil:

Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

لا جُنَاحَ عَلَيْهِنَّ فِي آبَائِهِنَّ وَلا أَبْنَائِهِنَّ وَلا إِخْوَانِهِنَّ وَلا أَبْنَاءِ إِخْوَانِهِنَّ وَلا أَبْنَاءِ أَخَوَاتِهِنَّ وَلا نِسَائِهِنَّ وَلا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ وَاتَّقِينَ اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا

[سورة الأحزاب الآية: ٥٥]

"Onlara (Peygamberin hanımlarına ve mü'minlerin kadınlarına): Babaları, oğulları, kardeşleri, kardeşlerinin oğulları, kızkardeşlerinin oğulları, (mü'min) kadınları ve sahip oldukları kölelerine karşı hicaba bürünmemelerinde bir günah yoktur. (Ey kadınlar! Sizin için belirlenen sınırı aşmaktan) Allah'tan korkun.Şüphesiz Allah her şeye şâhittir." (Ahzâb Sûresi: 55).

Müfessir İbn-i Kesir -Allah ona rahmet etsin- şöyle demiştir:

"Allah Teâlâ, kadınlara, yabancı erkeklere karşı hicaba bürünmelerini emredince, âyette zikredilen akrabalara karşı hicaba bürünmelerine gerek olmadığını açıklamıştır. Nitekim Nur Sûresi: 32. âyette onları yabancı erkeklerin dışında tutarak şöyle buyurmuştur:

ولايبدين زينتهن إلا لبعولتهن

[سورة النور من الآية: ٣١] ...

"... Kocaları, babaları, kocalarının babaları, kendi oğulları, kocalarının oğulları,erkek kardeşleri, erkek kardeşlerinin oğulları, kız kardeşlerinin oğulları, kendi (mü'min) kadınları, ellerinin altında bulunanlar (köleleri), erkeklerden âilenin kadınına şehvet duymayan (başkalarının yardımına muhtaç olan saf kimseler gibi) tâbi kimseler veya henüz kadınların kadınlık hallerinin farkında olmayan (henüz şehvet duymayan) çocuklardan başkasına (gizli) zînetlerini göstermesinler..." (Nur

Sûresi: 31).

İkincisi: Yüzün örtülmesinin farz olduğunu gösteren sünnetten deliller

Birinci delil:

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

[إِذَا خَطَبَ أَحَدُكُمِ امْرَأَةً فَلا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ يَنْظُرَ إِلَيْهَا إِذَا كَانَ إِنَّمَا يَنْظُرُ إِلَيْهَا لِخِطْبَتِهِ، وَإِنْ كَانَتْ لا تَعْلَمُ.] رواه أحمد

"Sizden biriniz, bir kadınla evlenmek istediği zaman, sadece onunla evlenmek için ise, -kadın bunu bilmese bile- ona bakmasında bir günah yoktur." (İmam Ahmed rivâyet etmiş ve 'Mecmeu'z-Zevâid' kitabının yazarı şöyle demiştir: Hadisin râvileri sahih'in ricâli gibidir."

Hadisin delil olan yönü şöyledir:

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-, evlenmek isteyen erkeğin, özellikle evlenmek şartıyla olması halinde evleneceği kadına bakmasında bir günah olmadığını belirtmesi, evlenmek isteyenin dışındaki birisinin yabancı bir kadına bakmasının her hâlukârda günah olduğuna delâlet etmiştir. Aynı şekilde evlenmek isteyen erkek, evlenme kastının dışında yabancı bir kadına bakması da günahtır. Örneğin zevk almak ve hoşlanmak amacıyla yabancı bir kadına bakmak gibi...

Eğer: Hadiste bakılabilen yerler açıklanmamıştır. Bununla göğüs ve boyuna bakmak da kastedilmiş olabilir, denilecek olursa ona şöyle cevap verilir:

Evlenmek isteyen bir kimse, evleneceği kadının güzel olmasını istemedeki gâyesinin yüz güzelliği olduğunu herkes bilir. Yüzün dışındaki yerler ise, yüze tâbidir, genellikle bu aranmaz. Evlenmek isteyen kimse, sadece yüze bakar. Çünkü yüz, özellikle güzellik isteyen kimse için aranan şeydir. Bunda şüphe yoktur.

İkinci delil:

Ümmü Atiyye'den rivâyet olunduğuna göre, o şöyle demiştir:

أَمَرَنَا رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنْ نُخْرِجَهُنَّ فِي الْفِطْرِ وَالأَضْحَى الْعَوَاتِقَ وَالْحُيَّضَ وَذَوَاتِ الْخُدُورِ، فَأَمَّا الْحُيَّضُ فَيَعْتَزِلْنَ الصَّلاةَ وَيَشْهَدْنَ الْخَيْرَ وَدَعْوَةَ الْمُسْلِمِينَ. قُلْتُ يَا رَسُولَ اللهِ! إِحْدَانَا لَا يَكُونُ لَهَا جِلْبَابٌ؟ قَالَ: لِتُلْبِسْهَا أُخْتُهَا مِنْ جِلْبَابِهَا. [رواه البخاري ومسلم]

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- bizlere, ergenlik çağına eren kızları, hayız gören kadınları ve evlenme çağındaki bâkire kızları Ramazan ve Kurban bayramlarına çıkarmamızı emretti.Hayız gören kadınlara gelince, onlar namaz vaktinde namaz kılınan yerden (musalla'dan) uzak dururlar, hutbeye ve müslümanların duâlarına şâhit olurlar (iştirak ederler).

(Ümmü Atiyye):

- Ey Allah'ın elçisi! Bizden birisinin cilbabı yoksa ne yapmalıdır? diye sordum.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- buyurdu ki:

- Kızkardeşinin ihtiyacı olmadığı cilbabını ödünç alıp giyer." (Buhârî ve Müslim).

Bu hadis, sahâbe kadınlarının her zaman olduğu gibi, kadının cilbabı olmadan dışarı çıkmadığına ve cilbabı olmadığı zaman dışarı çıkamadığına delâlet etmektedir.

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in cilbab giymesini emretmesi, örtünmesi gerektiğine delildir.

Yine de en iyisini Allah Teâlâ bilir.

Üçüncü delil:

Âişe'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, o şöyle demiştir:

لَقَدْ كَانَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يُصَلِّي الْفَجْرَ، فَيَشْهَدُ مَعَهُ نِسَاءٌ مِنْ الْمُؤْمِنَاتِ مُتَلَفِّعَاتٍ فِي مُرُوطِهِنَّ، ثُمَّ يَرْجِعْنَ إِلَى بُيُوتِهِنَّ مَا يَعْرِفُهُنَّ أَحَدٌ مِنَ الْغَلَسِ.وَقَالَتْ: لَوْ أَنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَأَى مِنَ النِّسَاءِ مَا رَأَيْنَا، لَمَنَعَهُنَّ مِنَ الْمَسَاجِدِ كَمَا مَنَعَتْ بَنُو إِسْرَائِيلَ نِسَاءَهَا. [رواه البخاري ومسلم]

"Şüphesiz Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- sabah namazını kılar, onunla birlikte mü'min

kadınlar da elbiselerini üzerlerine dolamış bir halde sabah namazına gelirlerdi. Sonra evlerine dönerler, karanlık dolayısıyla da hiç kimse onları tanımazdı.

(Âişe) dedi ki:

- Şayet bizim (şimdi) gördüğümüzü, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- de görmüş olsaydı, İsrailoğullarının, kendi kadınlarını yasakladıkları gibi, o da kadınları mescitlere gitmekten yasaklardı." (Buhârî ve Müslim).

Abdullah b. Meas'ud da -Allah ondan râzı olsun- bu hadise yakın bir şekilde rivâyet etmiştir.

Bu hadisin delil olması iki yöndendir:

Birincisi: Hicab ve örtünme, sahâbe kadınlarının her zamankiâdetlerin idi. Onların yaşadığı çağ, çağların en fazîletlisi ve Allah -azze ve celle- katında en kıymetlisidir.

İkincisi:Mü'minlerin annesi Âişe ve Abdullah b. Mes'ud -Allah ikisinden de râzı olsun- ilim, fıkıh ve basiret yönünden sana yeter, başkasına gerek kalmaz.

Âişe ve Abdullah b. Mes'ud:

- Şayet bizim kadınlardan gördüklerimizi, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- görmüş olsaydı, onları mescitlere gitmekten yasaklardı, diye haber vermişlerdir. Bu durum, çağların en fazîletlisi olan sahâbe zamanında ise, günümüzdeki hali nice olur?

Dördüncü delil:

Abdullah b. Ömer'den -Allah ondan ve babasından râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

مَنْ جَرَّ ثَوْبَهُ خُيَلَاءَ لَمْ يَنْظُرِ اللهُ إِلَيْهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، فَقَالَتْ أُمُّ سَلَمَةَ: فَكَيْفَ يَصْنَعْنَ النِّسَاءُ بِذُيُولِهِنَّ؟ قَالَ: يُرْخِينَ شِبْرًا، فَقَالَتْ: إِذًا تَنْكَشِفُ أَقْدَامُهُنَّ. قَالَ: فَيُرْخِينَهُ ذِرَاعًا لاَ يَزِدْنَ عَلَيْهِ. [رواه الترمذي وصححه الألباني في صحيح الترمذي]

"Kim, elbisesini kibirlenerek yerden sürüklerse, kıyâmet günü Allah Teâlâ onun yüzüne bakmaz.

Bunun üzerine Ümmü Seleme -Allah ondan râzı olsun- dedi ki:

- Öyleyse kadınlar elbiselerinin alt kısımlarını nasıl yapsınlar?

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- buyurdu ki:

- Elbiselerinin alt kısmını (baldırlarından) bir karış aşağıya bıraksınlar (sarkıtsınlar).

Bunun üzerine Ümmü Seleme -Allah ondan râzı olsun- dedi ki:

- O zaman ayakları gözükür (açığa çıkar).

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- buyurdu ki:

- Öyleyse elbiselerinin alt kısmını (baldırlarından) bir dirsek boyu kadar aşağıya bırakırlar (sarkıtırlar), bundan fazla sarkıtmazlar."(Tirmizî rivâyet etmiş,Elbânî 'Sahîhu'l-Câmi'de hadisin sahih olduğunu belirtmiştir.)

Bu hadiste kadının ayaklarını örtmesi gerektiğine delil vardır. Bu durum, sahâbe kadınları arasında bilinen bir şeydi. Şüphesiz kadının ayağı, yüzünden ve ellerinden daha az fitneye sebep olur. Hüküm bakımından daha aşağıda olan şeye dikkat etmek, hüküm bakımından ondan daha yukarıda olan şeye dikkat edilmesi daha önce gelir.İslâm şeriatı, daha az fitneye sebep olan şeyin örtülmesi gerektiğini emrederken, ondan daha büyük fitneye sebep olan yüzün açılmasına izin vermesi mümkün değildir. Çünkü bu, Allah Teâlâ'nın hikmeti ve şeriatı ile çelişmesi demektir ki, böyle bir şeyin olması ise imkânsız olan bir durumdur.

Beşinci delil:

Âişe'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, o şöyle demiştir:

كَانَ الرُّكْبَانُ يَمُرُّونَ بِنَا وَنَحْنُ مَعَ رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مُحْرِمَاتٌ، فَإِذَا حَاذَوْا بِنَا سَدَلَتْ إِحْدَانَا جِلْبَابَهَا مِنْ رَأْسِهَا عَلَى وَجْهِهَا، فَإِذَا جَاوَزُونَا كَشَفْنَاهُ. [رواه أبو داود]

"Biz, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- ile birlikte ihramlı kadınlar olduğumuz (yüzlerimiz açık

olduğu) sırada süvâriler (binekliler) yanımızdan (biz kadınlar topluluğunun yanından) geçip giderlerken tam bizim hizamıza geldiklerinde her birimiz cilbabını başından yüzünün üzerine doğru sarkıtırdı.Bizi geçip gittikleri zaman yüzümüzü açardık." (Ebu Dâvud; hadis no: 1562).

Âişe'nin -Allah ondan râzı olsun-:

...فَإِذَا حَاذَوْا بِنَا سَدَلَتْ إِحْدَانَا جِلْبَابَهَا مِنْ رَأْسِهَا عَلَى وَجْهِهَا ...

"... tam bizim hizamıza geldiklerinde (yani binekliler) her birimiz cilbabını başından yüzünün üzerine doğru sarkıtırdı..."

Sözü,yüzün örtülmesi gerektiğine delildir.Zirâ ihramda kadın için meşrû olan, yüzünün açılmasıdır.Şayet yüzün açılmasına o zaman kuvvetli bir engel olmasaydı, bineklilerin kadınların yanlarından geçerlerken yüzlerinin açık kalması gerekirdi.

Bunun açıklaması şöyledir:

İlim ehlinin çoğunluğuna göre, kadınların ihramda yüzlerini açmaları farzdır. Farz olan hükme de ancak farz olan başka bir hüküm karşı koyar. Şayet kadının, yabancı erkeklerin yanında hicaba bürünmesi ve örtünmesi farz olmasaydı, ihram sırasında yüzünü açarak farzı terketmesi câiz olmazdı.

Nitekim Rasûlullah -sallallau aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmuştur:

[وَلا تَنْتَقِبِ الْـمَرْأَةُ الْـمُحْرِمَةُ، وَلا تَلْبَسْ الْقُفَّازَيْنِ. رواه البخاري ومسلم] ...

"İhramlı kadın, yüzünü peçe ile örtmez ve ellerine eldiven giymez." (Buhârî ve Müslim).

Şeyhulislâm İbn-i Teymiyye -Allah ona rahmet etsin- şöyle demiştir:

"Bu hadis, peçe ve eldivenlerin, ihramlı olmayan kadınlar tarafından bilindiğine delâlet etmektedir. Bu da, onların yüz ve ellerini örtmelerini gerektirir."

Kur'an ve sünnetten saydığım bu dokuz delildir.

Onuncu delil:

Kâmil olan İslâm şeriatının getirmiş olduğu insanlar tarafından itibar edilen şeyler ve birçok kıyastır. O da maslahatlar ve onlara götüren yolların ikrarı ile onlara teşvik etmek ve zararlar ile bu zararlara götüren yolların inkâr edilmesi ve ona engel olunmasıdır.

Kadının açık-saçıklığını ve yabancı erkeklere karşı yüzünü açmasını düşündüğümüz zaman, pek çok zararlarının olduğunu görmekteyiz.Kadının yüzünü açmasında çok az yarar olduğu takdir edilse bile, açmasının zararları ona üstün gelmiştir.

Bu zararlardan bazıları şunlardır:

1. Fitnedir.Zirâ kadın, yüzünü güzelleştirmek, ona letâfet kazandırmak ve ona fitneye sevkeden bir görünüm vermek gibi fiillerle kendisini günaha teşvik etmiş olur. Bu hareket, kötülük ve fesadın en büyük sebeplerindendir.

2. Kadının, îmânı ve fıtratının gereklerinden birisi olan hayânın yok olup gitmesidir. Oysa -eskiden- kadın, hayâ için örnek verilir ve onun hakkında şöyle denilirdi:

أَشَدُّ حَيَاءً مِنَ الْعَذْرَاءِ فِي خِدْرِهَا .

"Kapının arkasında (yabancı erkeklerden) gizlenen bâkire kızdan daha hayâlıdır."

Kadından hayânın yok olup gitmesi, onun îmânının noksanlaşması ve yaratılmış olduğu fıtratından uzaklaşması demektir.

3. Kadın, özellikle güzel ise ve kendisinden cilve, gülüşme ve şakalaşma gibi hareketler meydana gelmiş ise, erkeklerin kendisine tutulmasına ve ona âşık olmasına yol açar. Nitekim pek çok açık-saçık kadından bu gibi şeyler meydana gelmektedir.

-Bilindiği gibi- insan, damarlarında akan kanı görmediği gibi, bedeninde dolaşan şeytanı da göremez (yani şeytan kendisine o kadar yakındır).

4. Kadınlarla erkeklerin birbirlerine karışmasıdır. Zirâ kadın, yüzünü açmak ve açık-saçık dolaşmak

konusunda erkeğe denk olduğunu görürse (iddiâ ederse), erkeklerle rekâbet etmek ve onlarla yarışmakla kendisinden hayâ ve utanç duygusu gider. İşte bunda büyük bir fitne ve fesat vardır.

Nitekim Hamza b. Ebî Useyd el-Ensârî, babasından -Allah ondan ve babasından râzı olsun- rivâyet ettiğine göre, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- mescidden çıkarken yolda erkeklerle kadınların birbirlerine karıştıklarını görünce onun şöyle buyurduğunu işitmiştir:

اِسْتَأْخِرْنَ؛ فَإِنَّهُ لَيْسَ لَكُنَّ أَنْ تَحْقُقْنَ الطَّرِيقَ، عَلَيْكُنَّ بِحَافَّاتِ الطَّرِيقِ. فَكَانَتْ الْمَرْأَةُ تَلْتَصِقُ بِالْجِدَارِ حَتَّى إِنَّ ثَوْبَهَا لَيَتَعَلَّقُ بِالْجِدَارِ مِنْ لُصُوقِهَا بِهِ. [رواه أبو داود والترمذي حسنه الألباني في صحيح الجامع]

"Geri çekilin! Sizin yolun ortasında yürüme hakkınız yoktur. Siz yolun kenarlarında yürümeye bakın."

Bu sebeple herhangi bir kadın yolda yürüdüğü zaman duvara yapışırdı. O kadar ki duvara yapıştığından dolayı elbisesi de duvara takılırdı." (Ebu Dâvud ve Tirmizî rivâyet etmiş, Elbânî de 'Sahîhu'l-Câmi'; hadis no: 929'da hadisin hasen olduğunu belirtmiştir.)

(Değerli âlim Muhammed b. Salih el-Useymîn'in; "Hicâb Risâlesi'nden" alınmıştır.)

Yine en iyisini Allah Teâlâ bilir.